

QUICKSCAN PERCEEL TE NIEUWEGEIN

Definitief rapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Rho Adviseurs
Contactpersoon: Mw. I. Penning
Adres: Postbus 150
3000 AD Rotterdam
Tel: +31 10 2018536
E-mail: iris.penning@rho.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 64
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. J. Koorevaar

Auteur: ing. S.T.J. Kuip
Kwaliteitscontrole: ing. J. Koorevaar

Projectcode: RANA2142
Status: Definitief
Datum: 13-10-2021

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

De initiatiefnemer is voornemens woningbouw te realiseren op een perceel aan de Ratelaar te Nieuwegein. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

In het projectgebied zijn mogelijk beschermde functies van vleermuizen aanwezig. Vleermuizen kunnen gebruik maken van de boomholte en ruimte onder de schors als verblijfplaats. De groenstructuren in het projectgebied kunnen worden gebruikt door algemene broedvogels als nestlocatie. In het projectgebied kunnen mogelijk algemene amfibieën en zoogdieren voorkomen.

Nadelige effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand niet worden uitgesloten. Doordat de geplande ontwikkeling kan leiden tot een toename in stikstofemissie, is er een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitel te geven of de realisatie van woningbouw een effect heeft op Natura 2000-gebieden.

Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar verblijfplaatsen van vleermuizen. Het onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de boombewonende vleermuissoorten de rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Het is aan te bevelen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren (globaal 15 maart – 1 augustus), om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen. Indien broedgevallen ten tijde van de werkzaamheden aanwezig zijn mogen deze niet worden verstoord of vernietigd.

Effecten op beschermde houtopstanden worden niet verwacht. De te kappen bomen bevinden zich binnen de door de gemeenteraad van Nieuwegein vastgestelde bebouwde kom.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel.....	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Gebiedsbescherming	5
1.2.2	Soortbescherming	6
1.2.3	Houtopstanden	7
1.2.4	Ontheffing en gedragscode	7
1.3	Leeswijzer.....	7
2	Projectgebied en ontwikkelingen	8
2.1	Projectgebied.....	8
2.2	Ontwikkelingen.....	8
3	Soortbescherming.....	9
3.1	Bronnenonderzoek.....	9
3.2	Habitatscan.....	9
3.2.1	Zoogdieren	9
3.2.2	Vogels	10
3.2.3	Amfibieën	10
3.2.4	Reptielen	11
3.2.5	Vissen	11
3.2.6	Ongewervelden.....	11
3.2.7	Vaatplanten	11
3.2.8	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	11
3.3	Effecten	11
3.3.1	Effecten ontwikkelingen.....	11
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	12
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied.....	12
3.4.2	Mitigerende maatregelen.....	12
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming.....	12
4	Gebiedsbescherming	13
4.1	Effecten	14
5	Houtopstanden	15
6	Conclusies en aanbevelingen	16
6.1	Conclusies	16
6.2	Aanbevelingen	16
7	Literatuur	17
	Bijlage 1: Foto-impressie.....	18
	Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten.....	19

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens woningbouw te realiseren op een perceel aan de Ratelaar te Nieuwegein. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er voor zorg te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor de NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in de NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.3 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden

De bepalingen voor wat betreft houtopstanden zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Hieronder zijn de meest relevante onderdelen uit dit hoofdstuk beschreven.

De bepalingen in de Wet natuurbescherming kennen een aantal uitzonderingen. De belangrijkste uitzondering betreft dat de bepalingen geen betrekking hebben op houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor het kappen van bomen die wel onder houtopstanden Wnb vallen geldt een meldplicht bij Gedeputeerde Staten en een herplantplicht.

1.2.4 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

In hoofdstuk 5 worden de effecten op de onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden beschreven waarbij de eventueel te nemen vervolgstappen zijn weergegeven.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Nieuwegein in kilometerhok: X: 134 / Y: 446 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

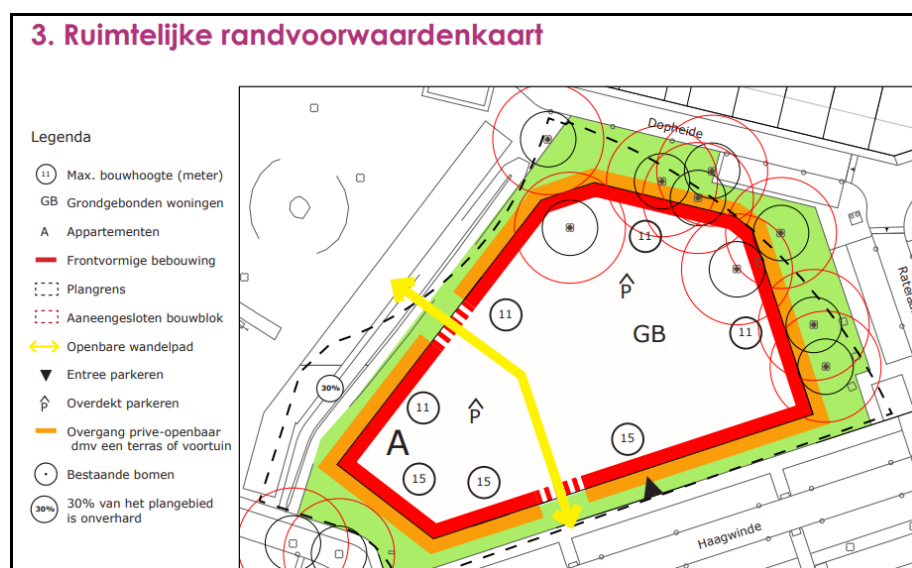

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied betreft een kort gemaaid perceel met een aantal bomen, zoals de berk, gewone haagbeuk, gewone vleugelnoot, valse acacia en de zomereik. Ten westen bevindt zich een verhoogde strook aan ruigte vegetatie met onder andere de soorten de akkerdistel, gewoon duizendblad, Jacobskruiskruid en kamille. Aan de zuidzijde van het gebied bevindt een parkeerterrein met een winkelcentrum. Aan de noord- en oostzijde van het perceel bevinden zich woningen aan de Ratelaar en de Dopheide. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

De initiatiefnemer is voornemens woningbouw te realiseren (afbeelding 2). Aan de oostzijde van het projectgebied worden er grondgebonden woningen gebouwd inclusief een overdekte parkeergarage. Aan de westzijde wordt er een appartementencomplex inclusief overdekte parkeergarage gerealiseerd. Tussen de woningen en de appartementen loopt een openbaar wandelpad. Tijdens de werkzaamheden zoals weergegeven in afbeelding 2, blijven er geen bomen behouden.

Afbeelding 2: Geplande ontwikkeling (Bron: RHO adviseurs)

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de ruimere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Utrecht zijn middels artikel 4.1 van het "Beleidskader Wet Natuurbescherming 2017" soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 27 juli en is uitgevoerd door ing. S.T.J. Kuip. Gedurende de habitatscan was het 18 °C, droog, vrijwel geheel bewolkt met een windkracht van 2 Bft.

3.2.1 ZOOGDIEREN

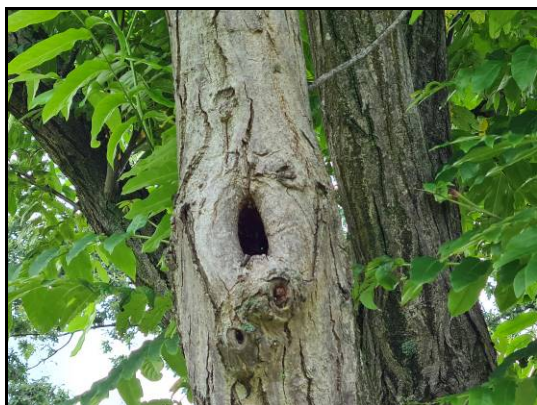
In de omgeving van het projectgebied zijn de soorten de bever, boommarter en de steenmarter bekend voor te komen. De bever komt voor in het overgangsgebied van land en water. Bij voorkeur leeft de bever nabij meren of rivieren met bosgebied in de directe omgeving. Door afwezigheid van geschikt habitat in het projectgebied, wordt de bever niet verwacht voor te komen.

De boommarter is een bosbewoner en leeft voornamelijk in uitgestrekte bosgebieden, maar kan ook in relatief kleine bossen voorkomen. De boommarter gebruikt onder andere boomholtes, roefvogelnesten, takkenbossen en in holen onder de grond als verblijfplaats. In de bomen zijn geen geschikte holtes waargenomen die door de boommarter als verblijfplaats kunnen worden gebruikt. Tevens zijn er geen takkenbossen en holen in de grond aanwezig die de boommarter als verblijfplaats kan gebruiken. De boommarter wordt niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

De steenmarter komt voornamelijk voor in parklandschap en is vaak te vinden in de nabijheid van dorpen. Als leefgebied is de steenmarter afhankelijk van bosjes, heggen, greppels en groenstroken voor foerageermogelijkheden en schuilplaatsen. Het projectgebied is vrijwel geheel open en biedt weinig schuilmogelijkheden voor de steenmarter. Derhalve worden verblijfplaatsen van de steenmarter niet verwacht voor te komen.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de vleermuissoorten de franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en de watervleermuis.

In het projectgebied is er een geschikte boomholte en ruimte onder de schors van een boom aanwezig, die gebruikt zouden kunnen worden als verblijfplaats door de boombewonende vleermuissoorten de franjestaart, gewone baardvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis (zie afbeelding 3 en 4). De gewone grootoorvleermuis verblijft hoofdzakelijk in zolderruimtes of boomholtes. De soort komt voornamelijk voor in half open tot gesloten bosrijk gebied. De directe omgeving sluit niet aan op de habitatseisen van de gewone grootoorvleermuis. Bovendien is de gewone grootoorvleermuis erg lichtschuw, evenals de vleermuissoorten de franjestaart, gewone baardvleermuis en de watervleermuis. Door de aanwezigheid van straatverlichting in de directe omgeving van het projectgebied, worden verblijfplaatsen van de franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis en de watervleermuis niet verwacht.

Afbeelding 3: Boomholte

Afbeelding 4: Ruimte onder schors

De bomen in het projectgebied bieden beschutting en insecten en kunnen door vleermuizen als foerageergebied gebruikt worden. Wegens de aanwezigheid van soortgelijke groenstructuren direct ten westen en in de directe omgeving, is het potentieel aanwezige foerageergebied niet essentieel voor de aanwezige lokale vleermuispopulatie. Vliegroutes van vleermuizen zijn bij voorkeur langs lijnvormige beschutte structuren die zich in de luwte en uit het licht bevinden. Het projectgebied is vrij open en er bevinden zich geen lijnvormige elementen in. Derhalve worden er geen essentiële vliegroutes verwacht voor te komen in het projectgebied.

In het projectgebied kunnen daarnaast algemene soorten zoogdieren zoals de egel en verschillende muizensoorten voorkomen.

3.2.2 VOGELS

In het projectgebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen. Broedgevallen van vogels met jaarrond beschermde nesten worden daardoor niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

In het projectgebied komen algemene broedvogels voor die mogelijk tot broeden over kunnen gaan. De bomen bieden geschikt broedbiotoop voor algemene vogels, zoals de ekster, houtduif en de zwarte kraai.

3.2.3 AMFIBIEËN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de Alpenwatersalamander, heikikker, kamsalamander en de rugstreeppad.

De Alpenwatersalamander is afhankelijk van voortplantingswater. Het water mag niet te snel stromen, moet goed toegankelijk zijn vanaf de oever en bij voorkeur niet rijk aan vis. Wegens het ontbreken van geschikt voortplantingswater in het projectgebied en de directe omgeving, wordt de Alpenwatersalamander niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

De heikikker leeft vrijwel uitsluitend in heidegebieden, half natuurlijk grasland en hoog- en laagveen gebieden. Daarnaast is de soort afhankelijk van ondiep voortplantingswater. In het projectgebied is geen water aanwezig en bestaat verder uit kort gemaaid gazon. Derhalve wordt het voorkomen van de heikikker in het projectgebied niet verwacht.

De kamsalamander heeft een voorkeur voor bosrijke gebieden vaak met het voortplantingswater in de directe omgeving. Het projectgebied beschikt niet over deze habitatskenmerken. De kamsalamander wordt niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

De rugstreeppad maakt gebruik van braakliggende en open terreinen met zand en ondiepe plassen. Het projectgebied bestaat uit gazon met een aantal solitaire bomen. Het projectgebied biedt geen geschikt habitat voor de rugstreeppad. De soort wordt niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

In het projectgebied kunnen algemene amfibieën zoals de bruine kikker en de gewone pad voorkomen. Voor deze soorten is geschikt landbiotoop aanwezig.

3.2.4 REPTIELEN

De ringslang is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De ringslang komt vaak voor in de omgeving van zandgronden of de overgang van zandgrond naar veen- en kleigronden nabij waterrijke gebieden. Voor de voortplanting is de soort afhankelijk van broeihopen. In het projectgebied zijn geen broeihopen aanwezig, evenals zonplaatsen en beschutting nabij het water. Het projectgebied biedt geen geschikt habitat voor de ringslang. De ringslang wordt in het projectgebied niet verwacht voor te komen.

3.2.5 VISSEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde vissoorten bekend voor te komen. Tevens wegens de afwezigheid van water in het projectgebied kunnen beschermde vissoorten worden uitgesloten.

3.2.6 ONGEWERVELDEN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de grote vos bekend. Waardplanten van deze soort zijn de iep en sommige wilgensoorten. In het projectgebied zijn geen iepen of wilgen aanwezig, derhalve worden beschermde functies voor de grote vos niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

De rivierrombout is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De soort komt voornamelijk voor langs grote rivieren en beken. De soort is eenmaal waargenomen langs de rivier de Lek, ten zuiden van het projectgebied. Door afwezigheid van geschikt habitat in het projectgebied wordt de soort niet verwacht voor te komen.

3.2.7 VAATPLANTEN

Standplaatsen van het kluwenklokje zijn bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. Het kluwenklokje komt voor langs rivieren en prefereert een plek in de halfschaduw met weinig boomwortels nabij. Het projectgebied is vrijwel geheel open op een aantal bomen na. Het projectgebied biedt suboptimaal habitat voor het kluwenklokje. De bloeiperiode voor de soort is circa vanaf juni tot en met augustus. Gedurende het veldbezoek is de soort niet waargenomen. Standplaatsen van het kluwenklokje worden niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

3.2.8 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Algemene broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Struweel en bomen
Vleermuizen	Verblijfplaats(en)	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Boomholte of ruimte onder schors

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2.

Tijdelijke effecten

Indien de werkzaamheden binnen de nachtelijke uren plaatsvinden in de actieve periode van vleermuizen (april – november) en er gebruik wordt gemaakt van additionele nachtelijke verlichting kunnen er vleermuizen worden verstoord.

Permanente effecten

Permanente effecten op beschermde natuur als gevolg van de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

Tijdens de bomenkap kunnen er mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernietigd en nesten van algemene broedvogels verloren gaan. Hierbij kunnen individuen van de vleermuis en algemene broedvogels worden gedood.

Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Broedvogels	Opzettelijk doden	Artikel 3.1 (VR) Lid 1
	Opzettelijk vernielen / beschadigen nest	Artikel 3.1 (VR) Lid 2
	Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Vleermuizen	Opzettelijk doden	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1
	Opzettelijk verstoren	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2
	Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor vleermuizen en algemene broedvogels. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Het onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de verwachte aanwezigheid van de rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

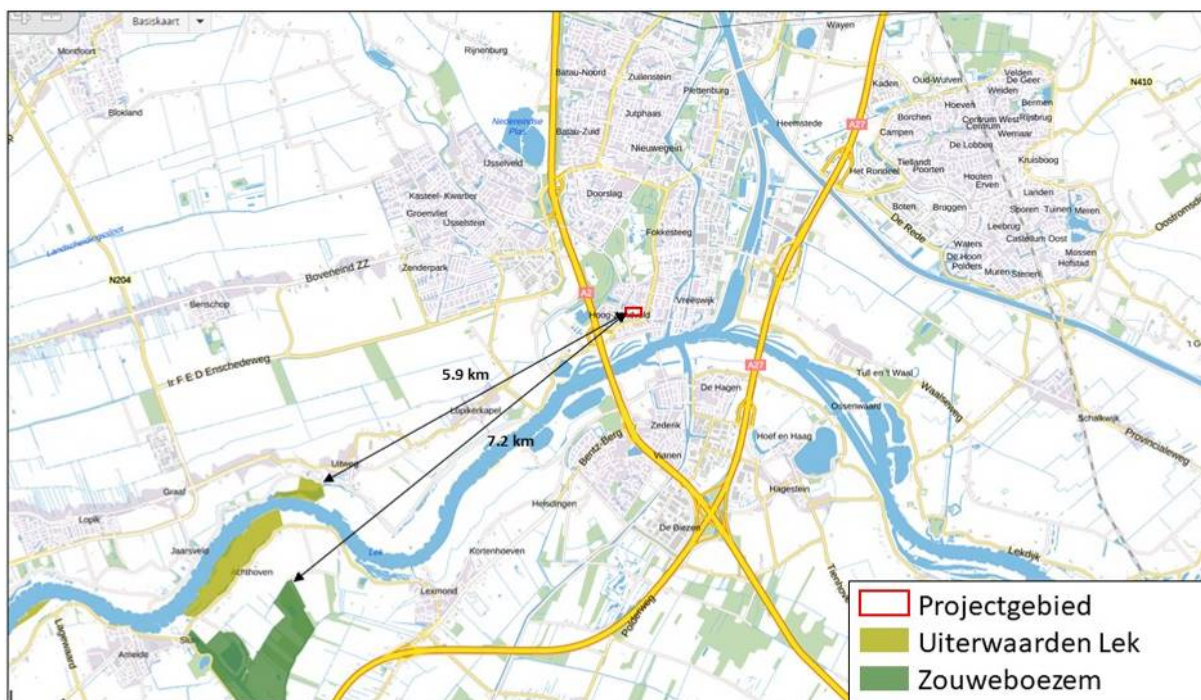
- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig binnen het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Tijdens de werkzaamheden dient, in de actieve periode van vleermuizen (april – november), nachtelijke verlichting te worden voorkomen om verstoring van vleermuizen te voorkomen. Indien er in de nieuwe situatie verlichting wordt geplaatst, dienen de armaturen het licht naar de grond te geleiden en dient er geen gebruik worden gemaakt van diffuus licht.
- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zullen bomen en struweel worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van bomen en struweel buiten het broedseizoen van vogels (globaal 15 maart – 1 augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit aanvullende onderzoeken zal moeten blijken of er beschermde functies of dieren in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor vleermuizen en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 GEBIEDSBESCHERMING

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden liggen op circa 6 en 7 kilometer van het projectgebied en betreffen de "Uiterwaarden Lek" en "Zouweboezem" (zie afbeelding 5). Op circa 300 en 500 meter van het projectgebied ligt een gedeelte van het NNN. Ten noorden van het projectgebied bevindt zich het IJsselbos en ten zuiden bevindt zich de rivier de Lek. Dit betreffen kerngebieden (zie afbeelding 6).

Afbeelding 5: Projectgebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden (webkaart.provincie-utrecht.nl)

Afbeelding 6: Projectgebied ten opzichte van het NNN (webkaart.provincie-utrecht.nl)

4.1 EFFECTEN

Het projectgebied bevindt zich niet in de nabijheid van beschermde natuur. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en delen van het NNN bevinden zich op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten.

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen een toename in stikstofemissie tot gevolg hebben. In de Wet natuurbescherming (artikel 2.9a) is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten van de bouwsector. Voor de realisatiefase van de bouwwerkzaamheden is vanaf 1 juli 2021 geen vergunning benodigd. Gedurende de gebruiksfase komt er een toename in stikstofemissie. Tevens zal er een toename in het woon/werk verkeer ontstaan door de realisatie van de woningbouw. Er is een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitel te geven of de geplande situatie een effect heeft op Natura 2000-gebieden.

5 HOUTOPSTANDEN

De bomen in het projectgebied vallen buiten het toepassingsgebied van houtopstanden van de provincie Utrecht (zie afbeelding 7). De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn dan ook niet van toepassing voor het kappen van de bomen. Voor de realisatie van het project dienen alle bomen, zoals besproken in hoofdstuk 2.2, te worden gekapt.

Afbeelding 7: Toepassingsgebied houtopstanden provincie Utrecht (webkaart.provincie-utrecht.nl)

6

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 CONCLUSIES

In het projectgebied zijn mogelijk beschermde functies van vleermuizen aanwezig. Deze kunnen gebruik maken van de boomholte en ruimte onder de schors als verblijfplaats. De groenstructuren in het projectgebied kunnen worden gebruikt door algemene broedvogels als nestlocatie.

Nadelige effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand niet worden uitgesloten. Doordat de geplande ontwikkeling kan leiden tot een toename in stikstofemissie, is er een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitel te geven of de realisatie van de woningbouw een effect heeft op Natura 2000-gebieden.

Effecten op beschermde houtopstanden worden niet verwacht. De te kappen bomen bevinden zich binnen de door de gemeenteraad van Utrecht vastgestelde bebouwde kom.

6.2 AANBEVELINGEN

Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar verblijfplaatsen van vleermuizen. Het onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de boombewonende vleermuissoorten de rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Het is aan te bevelen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren (globaal 15 maart – 1 augustus), om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen. Indien broedgevallen ten tijde van de werkzaamheden aanwezig zijn mogen deze niet worden verstoord of vernietigd.

In tabel 3 zijn de te verwachte beschermde soorten en de onderzoeksperiodes weergegeven.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoeksperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	Binnen de periode 1 maart t/m 1 augustus
Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	15 mei t/m 15 juli
Vleermuizen	Paarverblijfplaats(en) en zwermplaatsen	15 augustus t/m 1 oktober
Vleermuizen	Winterverblijfplaatsen	1 augustus t/m 10 september

7 LITERATUUR

BIJ12 2017, Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument huismus, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011, Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.

NGB, Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Internet

NDFF

webkaart.provincie-utrecht.nl

www.gbif.org

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

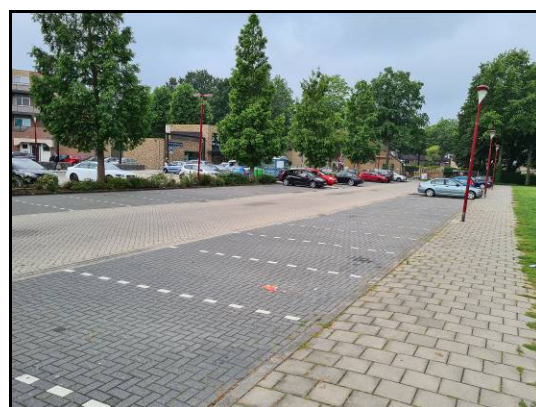
www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in kilometerhok 134/446

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Wnb A	< 5km
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 3km*
Amfibieën	bruine kikker ¹	Wnb A	< 3km*
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 3km*
Amfibieën	heikikker	HR IV & Bern II	< 5km*
Amfibieën	kamsalamander	HR IV & Bern II	< 5km
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 2km*
Amfibieën	meerkikker ¹	Wnb A	< 5km*
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 5km*
Ongewervelden	grote vos	Wnb A	< 5km
Ongewervelden	riverrombout	HR IV	< 5km
Reptielen	ringslang	Wnb A	< 5km
Vaatplanten	kluwenklokje	Wnb B	< 5km
Vleermuizen	franjestart	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	gewone baardvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 1km*
Vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	HR IV & Bern II	< 3km*
Vleermuizen	kleine dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	laatvlieger	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	meervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	rosse vleermuis	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	tweekleurige vleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km*
Vogels	boerenwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	bosuil	Cat. 5	< 3km*
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 5km*
Vogels	ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	gierzwaluw	Cat. 2	< 3km*
Vogels	huismus	Cat. 2	< 4km*
Vogels	huiswaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	ijsvogel	Cat. 5	< 2km*
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 4km*
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 2km*
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 5km*
Vogels	steenuil	Cat. 1	< 5km*
Vogels	torenvalk	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 5km
Zoogdieren	aardmuis ¹	Wnb A	< 3km*
Zoogdieren	bever	HR IV & Bern II	< 5km
Zoogdieren	boomarter	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	bunzing ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 5km

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Zoogdieren	dwergspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 3km*
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	haas ¹	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	hermelijn ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	konijn ¹	Wnb A	< 3km*
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	steenmarter	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel ¹	Wnb A	< 3km*
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling